

ГОСУДАРСТВЕННОЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ

«Приднестровский государственный университет им. Т.Г.Шевченко»

Филологический факультет

Кафедра украинской филологии

Утверждаю

Зав. кафедрой

 доцент Е.Л. Якимович

«31» 08 2021

ФОНД ОЦЕНОЧНЫХ СРЕДСТВ

по учебной дисциплине

«Стилистика и культура речи родного языка»

Направление подготовки

7.45.03.01 Филология

Профиль

Отечественная филология (Украинский язык и литература)

Квалификация выпускника

Бакалавр

Разработала

ст. преп. А.А.Дубик

Паспорт фонда оценочных средств по учебной дисциплине
Стилистика и культура речи

В результате изучения дисциплины обучающийся должен:

Знать: стилистическую систему современного украинского литературного языка и его функционирования в различных областях общественной производственной деятельности, стилистические ресурсы фонетики, словообразования, лексики и фразеологии, морфологии, синтаксиса; специфическую терминологию по курсу

Уметь: целесообразно использовать определенные языковые средства в соответствии содержания, цели, условиям высказывания; использовать систематические комментарии, различные источники научной, справочной информации по стилистике, в частности электронные; сознательно подбирать наиболее целесообразные фонетические, лексические, фразеологические, словообразовательные и грамматические средства в устной и письменной речи в соответствии с замыслом, стиля и экспрессивно-эмоциональной направленности высказывания; редактировать тексты с ошибками и конструировать стилистически совершенный текст любого стиля и жанра, раскрывать закономерности функционирования украинского языка в различных сферах общественной жизни, в ситуациях общения; участвовать в диалогических и полилогических ситуациях общения.

Владеть: методами и приемами стилистического анализа, навыками работы с новой лингвистической литературой, умениями информационной переработки текста.

Программа оценивания контролируемой компетенции

Текущая аттестация	Контролируемые разделы дисциплины и их наименование	Код контролируемой компетенции (или ее части)	Наименование оценочного средства
	Розділ І. Основні поняття стилістики української мови. Характеристика функціональних стилів мови.	ОПК-2 ОПК-4	Реферат контрольная работа
	Розділ ІІ. Засоби (ресурси) стилістики української мови.	ОПК-5	Реферат, контрольная работа
	Розділ ІІІ. Культура мовлення як навчальна дисципліна.	ОПК-2	Реферат, контрольная работа
	Розділ ІV. Комунікативні якості мовлення.	ОПК-4	Реферат, контрольная работа
Промежуточная аттестация			
экзамен		ОПК-2	Вопросы к экзамену

МЕТОДИЧЕСКИЕ РЕКОМЕНДАЦИИ ПО ОРГАНИЗАЦИИ ИЗУЧЕНИЯ ДИСЦИПЛИНЫ

Методический принцип изучения курса «Стилистика и культура речи родного языка» базируется на достижениях современного языкознания, новых изданиях и публикациях ведущих ученых. Списки основной и дополнительной литературы составлены в соответствии с целями и задачами курса.

В процессе изучения данной дисциплины используются следующие образовательные технологии:

Пассивные: устный опрос, тестирование.

Активные: самостоятельная работа студента с литературой на бумажном носителе, работа с научными, справочными ресурсами сети Интернет и локальной сети университета, изучение наизусть, стилистический анализ текста, редактирование текста, создание репродуктивных работ (докладов и устных сообщений) на заданную тему.

Интерактивные: участие в дискуссиях, полемике на практических занятиях.

ГОСУДАРСТВЕННОЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ
«ПРИДНЕСТРОВСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМ. Т.Г.ШЕВЧЕНКО»

Филологический факультет

Кафедра украинской филологии

Вопросы к экзамену по дисциплине *Стилистика и культура речи родного языка*

- 1.Предмет і завдання стилістики. Структура стилістики
- 2.Методи стилістики. Джерела стилістики
- 3.Стиль - основне поняття стилістики. Категорія функціонального стилю
- 4.Експресивні стилі
- 5.Індивідуальний функціональний стиль. Стиль викладу
- 6.Поняття експресивності та образності. Конотація як стилістичний термін. Стилістичне значення. Колорит
- 7.Класифікація функціональних стилів сучасної української мови
- 8.Розмовний стиль
- 9.Науковий стиль
- 10.Офіційно-діловий стиль
- 11.Публіцистичний стиль
- 12.Художній стиль.
- 13.Конфесійний стиль
- 14.Стил і підстил
- 15.. Фоносимволізм та фоносемантика
- 16.Лексичні засоби стилістики. Стилістична диференціація української лексики. 17.Евфемізми та перифрази
- 18.Фразеологія та її стилістичні можливості
19. Словотворчі та морфологічні засоби стилістики
- 20.Синтаксичні стилістичні засоби
- 21.Поняття про культуру мовлення.Загальнонародна мова та її різновиди. Літературна мова як вища форма загальнонародної мови.
- 22.Культура мови та культура мовлення. Предмет, проблематика та методи дослідження культури мовлення
- 23.Основні вимоги до культури мовлення
- 24.Позалітературні елементи мови й культура мовлення.Взаємодія літературної мови з просторічними, діалектними та жаргонними одиницями мови
- 25.Стилістична оцінка діалектизмів. Діалектизми в загальнонародній і літературній мові
- 26.Вплив жаргонізмів на сучасне літературне мовлення
- 27.Мовні й стилістичні функції професіоналізмів, жаргонізмів та арготизмів
- 28.Стилістичний аспект розмовної та просторічної лексики
- 29.Унормованість як найголовніша ознака літературної мови. Критерії нормативності
- 30.Поняття орфоепічної, лексичної, граматичної, стилістичної, орфографічної й пунктуаційної норми
- 31.Поняття про варіантність мовленнєвих одиниць.
- 32.Фонетичні варіанти слів (орфоепічні, акцентологічні, фонематичні).
- 33.Морфологічні варіанти
- 34.Варіанти словосполучень
35. Комуникативні якості мовлення. Правильність мовлення.
- 36.Чистота мовлення.
- 37.Стилістичне навантаження термінів. Канцеляризми і штампи.
- 38.Точність мовлення. Поняття про точність мовлення.Багатозначні слова і точність мовлення.Синоніми і точність мовлення.Причини порушення смислової точності мовлення.
- 39.Логічність і послідовність. Логічне мислення і культура мовлення. Основні випадки порушення логічності висловлювань.
40. Поняття багатства та різноманітності мовлення.
- 41.Лексико-семантичне та фразеологічне багатство мовлення.
- 42.Доречність (доцільність) мовлення.
- 43.Виразність і образність. Емфатичний наголос як засіб виразності. Умови виразності мовлення.
- 44.Лексичні засоби виразності
- 45.Фразеологічні засоби виразності
- 46.Морфологічні засоби виразності
- 47.Синтаксичні засоби виразності
48. Інтерференція норм російського мовлення на українське мовлення.
- 49.Фігури стилістичного синтаксису. Використання в текстах еліпсисів та замовчувань. Тавтологія і плеоназм. Мета використання риторичних питань, звертань, відповідей.
50. Культура діалогу. Особливості монологічного, діалогічного, полілогічного мовлення. Форми діалогу. Структура діалогу. Мовні ситуації і правила мовного етикету. Найголовніші вимоги мовного етикету.

Оценка	Критерии оценки
«отлично»	1. Изученный материал излагается полностью с верным определением понятий, наличием иллюстративных примеров. 2. Понимание материала, обоснование суждений, практическое применение знаний. 3. Последовательное оформление материала с учётом литературных норм языка.
«хорошо»	1. Допускаются ошибки в изложении материала, но студент сам их исправляет. 2. 1-2 недочёта в последовательности изложения и языковом оформлении материала
«удовлетворит.»	1. Неполное изложение материала, неточность в определении понятий или формулировках. 2. Неглубокое обоснование суждений; неумение практически использовать знания. 3. Непоследовательное изложение материала; ошибки в языковом оформлении.
«неудов.»	1. Незнание большей части изучаемого материала или полное незнание. 2. Неумение обосновать суждение, практически использовать знания. 3. Беспорядочное, неуверенное изложение, неумение пользоваться языковыми средствами

Составитель _____ А.А.Дубик

«_____» _____ 2019

**ОЦЕНОЧНЫЕ СРЕДСТВА ДЛЯ ТЕКУЩЕГО КОНТРОЛЯ УСПЕВАЕМОСТИ ПРОМЕЖУТОЧНОЙ
АТТЕСТАЦИИ ПО ИТОГАМ УСВОЕНИЯ ДИСЦИПЛИНЫ
И УЧЕБНО-МЕТОДИЧЕСКОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ
САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ СТУДЕНТОВ.**

Текущая аттестация

- тестирование;
- выполнение практических заданий и упражнений.

Образец тестовых заданий, предлагаемых студентам на практических занятиях:

1. Виберіть правильний варіант відповіді:

1. Мова – це:

а) біологічне явище; б) процес спілкування, який відбувається у певній аудиторії і в певних часових рамках; в) ідеальна система матеріальних одиниць, яка знаходиться поза часом і простором.

2. Зачинателем нової української літературної мови був:

а) Т.Г. Шевченко; б) І.П. Котляревський; в) Панас Мирний.

3. Основоположником сучасної української літературної мови вважають:

а) І.П. Котляревського; б) Т.Г. Шевченка; в) Лесю Українку.

4. Основними ознаками літературної мови є такі:

а) унормованість; б) наявність усної і писемної форми існування; в) наявність територіальних діалектів.

5. Літературна мова – це:

а) національна мова; б) унормована, відшліфована норма загальнонародної мови, що обслуговує найрізноманітніші сфери суспільної діяльності людей; в) нижча форма загальнонародної мови.

6. За функціонуванням усна форма мовлення є:

а) діалогічною, ситуативною, непідготовленою; б) монологічною, контекстуальною, регламентованою; в) діалогічною, контекстуальною, регламентованою.

7. Лексичні норми регламентують:

а) правильне наголошування слів; б) правила слововживання; в) правильне вживання граматичних форм слів та усталену побудову речень, словосполучень.

8. Адекватність мовлення – це:

а) реалізація естетичних уподобань мовця шляхом використання естетичних потенцій мови; б) точність вираження думок, почуттів, зрозумілість вислову для адресата; в) відповідність нормам літературної мови;

9. Слово «суржик» буквально означає:

а) мішанина жита, пшениці, ячменю, а також борошно з такого зерна; б) нормативне, літературне мовлення; в) чужомовні запозичення.

10. Орфоепічні норми це:

а) сукупність правил вимови звуків та звукосполучень в потоці мовлення; б) єдині загальноприйняті правила передачі звукової мови на письмі; в) правила творення та вживання форм слів.

11. Стель “ у перекладі з грецької буквально означає:

а) художній прийом; б) загострена паличка для писання; в) текстова структура.

12. Предметом стилістики національної мови є:

а) її стилістична система і наука про неї; б) функціональні стилі; в) засвоєння теоретичних засад курсу.

13. Стилїстика як навчальна дисциплїна сформувалась у:

а) ХХст.; б) V– IVст до н. е.; в) ХVІ– поч. Х VІІст.

14. Вчення про «три кола стилістики» належить:

а) Л. Булаховському; б) В. Виноградову; в) О. Потебні. 4. Функціональна стилістика вивчає: а) функціональні стилі, їх класифікацію, принцип відбору мовних одиниць; б) мовні елементи, які стануть матеріалом для вибору мовних засобів у мовленні; в) систему національної мови з погляду сучасних потреб мовного спілкування.

15. Стилїстика ресурсів вивчає:

а) мовні елементи, які стануть матеріалом для вибору і подальшого відбору мовних засобів у мовленні; б) мовні елементи, які мають стійкі стилістичні значення;

Комплект заданий для контрольной работы по дисциплине

Стилїстика и культура речи родного языка

Тема. Культура мови і культура мовлення

Дайте відповідь на питання

1. Мова і мовлення в житті людини.
2. Мовна норма – категоріальне поняття культури мови.
3. Типологія мовних норм (орфоепічні, акцентуаційні, лексичні, морфологічні, синтаксичні).
4. Основні комунікативні ознаки культури мовлення.
5. Причини порушення мовної і мовленнєвої норми.
6. Типи мовленнєвих помилок. Суржикове мовлення. Явище пуризму.
7. Шляхи підвищення особистої культури мовлення.
8. Мовні обов'язки громадян.
9. Особливості педагогічного спілкування.

Виконайте завдання:

1. Охарактеризувати наведений фрагмент висловлювання літературного героя з погляду культури мовлення. Дібрати 2-3 аналогічні приклади.

Січас служить какось непривично, трудно звикать, що тобою командують, та все привикнеця, пайка хватає, наїдаюся полностью, так що на здоров'я не скажусь, плюс до цього ще й режим, і фіззарядка теж здоров'я дасть... (О. Гончар. Роман «Собор»).

2. Виправити неправильні слова і звороти. Записати правильні варіанти.

Прийти до свідомості, білета каса, пожилий, в значній мірі, приймати міри, у кінці кінців, з усіх ніг, з цієї точки зору, древні народи, клеймо, давати добро, клюква, у цьому році, бояришник, вам йде ця шляпа, знати толк в чомусь, відмінити указ, опинитися в дурнях, виглядає як дистрофік, болить поясниця, буханка хліба, не по собі, в якості керівника, нижня білизна, без толку, прожиточний мінімум, попередити хворобу, рукоятка, резинка, протікання хвороби

3. Поставити наголос у словах. Самостійно дібрати 20-30 прикладів, де виникають вагання в наголосі. Довідник, спина, олень, дочка, дрова, кропива, спина, фаховий, ненависть, новий, чотирнадцять, одинадцять, середина, близький, текстовий, черговий, живопис, приятель, верба, іконопис, бородавка, некролог, кулінарія, язиковий, ялинковий.

4. Відредагувати речення. Записати правильно. Визначити тип мовленнєвої помилки (мовленнєвих помилок).

I. Він – наш ведучий ученик в області квантової фізики. Фабрика засвоїла випуск дитячого, жіночого і трикотажного одягу. Наспівуючи веселу пісеньку, ноги самі несли мене додому. Милують око клумби, любовно засіяні дівчатами. Виходячи з вагона, у чемодана обірвалася ручка. Поскільки гість не знав української, ми розмовляли з ним на російській. На протязі короткого часу він став оперуючим хірургом. Я з ним тривалий час був у добрих відношеннях. Повертаючись додому, почався дощ. Підписка на газети і журнали була продовжена до жовтня місяця. Поїзд прибув згідно змінившогося графіка. Це самий найкращий варіант з усіх предложених комісією. Через три години часу завдання нарешті виконається. Владико! Ви розмовляєте зі мною як духовна особа чи як людина? У повісті йдеться про дівчину, яка, пройшовши через любов та інші нелюдські випробування, знайшла вірний шлях у житті. У вечері пам'яті М. Рильського приймали участь широкі письменницькі кола: поети, журналісти, аматори пера. За неправильні дії касира автостанції просимо вибачення, які надалі повторюватися не будуть. Непоступивших студентів вивішують біля входу.

II. Дібрати самостійно 7 – 10 речень, у яких допущено мовленнєві помилки.

III. Навести приклади 10 – 15 рекламних текстів, у яких допущено помилки

IV. Користуючись посібником „Антисуржик“ (за ред. О. Сербенської), скласти невеличкий текст (7 – 10 речень), який ілюструє суржикове мовлення у різних ситуаціях, на тему „У транспорті“, „У помешканні“, „На прийомі у лікаря“, „На дозвіллі“ (на вибір).

Література:

1. Антисуржик. Вчимося ввічливо поводитися і правильно говорити / За заг. ред. О. Сербенської. / – Львів: Світ, 1994. – 149с.

2. Антоненко-Давидович Б. Як ми говоримо? / Б. Антоненко-Давидович – К.: Либідь, 1991. – 256с.

3. Бабич Н. Д. Основи культури мовлення: [навч. посібник] / Н. Д. Бабич – Львів, 1990. – 231с.

4. Бабич Н. Д. Практична стилістика і культура української мови: [навч. посібник] / Н. Д. Бабич – Львів, 2003. – 432с.

5. Винницький В. М. Акцентуаційні типи / В. М. Винницький – Жовква: Місіонер, 2004. – 282с.

6. Пилинський М. М. Мовна норма і стиль / М. М. Пилинський – К., 1976. – 287с.

7. Фаріон І. Д. Мовна норма: Знищення, пошук, віднова (культура мовлення публічних людей). / І. Д. Фаріон – Івано-Франківськ: Місто НВ, 2010. – 334с

Тема. Стилiстика як наука i навчальна дисциплiн

Дайте вiдповiдi на такi питання:

1. Предмет і завдання курсу. Теоретична і практична стилістика. Основні поняття стилістики.
2. Стилi (функцiональнi, експресивнi, iндивiдуальнi).
3. Контекст, образнiсть, експресивнiсть, конотацiя як стилiстичне поняття.
4. Методологiя i методи стилiстичних дослiджень: семантико - стилiстичного аналізу, зiставлення, стилiстичного експерименту.
5. Структура стилiстики: загальна стилiстика, стилiстика ресурсiв або описова стилiстика, функцiональна стилiстика.
6. Джерела стилiстики української мови (мiфологiя, антична культура, Бiблiя, фольклор).
7. Символи як стилiстеми.

Виконайте завдання:

Ремаркувати за стилістичними функціями і колоритом наведені слова.

1. Благородний – шляхетний. Ратай – хлібороб. Дати – вручити – піднести. Знадобитися – пригодитися. Звеличувати – возвеличувати. Опускатися – спускатися. Щоки – ланіти. Жона – жінка – дружина. Людина – чоловік. Вихований – чемний.

2. *Виправити помилки у зворотах.*

Бархатний сезон, бумажні салфетки, поговорити по душам, знімати квартиру, керуючий відділом, переймати досвід, по обох сторонах дороги, через пару хвилин, пам'ятник Лесі Українки, хлопець високого зросту.

3. *Вiдредагувати речення, визначити тип мовленнєвих помилок.*

1. Осторожно! Двері закриваються. Слідуюча зупинка – «Площа Шевченко». 2. На протязі зовсім короткого часу Василь Іваничук став найбільш ви значнішим шахматистом світу. 3. Опрацювавши

належним чином статті закону, його було включено до повістки дня пленарного засідання. 4. Через такі незначні дрібниці псується настрій. 5. Між цими державами установилися дружні відношення. 6. Людям сказали, що візьміть із собою речі і продукти на три дні.

4. Дібрати синоніми до слів, підкреслити домінанту синонімічного ряду.

Каблучка, смарагдовий, господар, шкапа, бузьок, райдуга, магазин, синій.

5. Утворити словосполучення (речення) з паронімами.

Ефектний – ефективний, пісочний – піщаний, відносили – відношення, споживчий – споживацький, економний – економічний, хід – хода, воєнний – військовий, матеріальний – матеріалістичний.

6. Пояснити значення фразеологізмів, з'ясувати їх походження.

Манна небесна, шити білими нитками, скринька Пандори, на руку ковінька, притча во язицех, як свиня на коня, муки Тантала, грати першу скрипку.

7. Прочитайте уривки з «Книги Екклесіаст». Знайдіть вислови, успадковані сучасною українською літературною мовою. До якої групи вони належать: прислів'їв, приказок, афоризмів, крилатих висловів?

1. Марнота марнот, – сказав Проповідник, – марнота марнот: усе марнота. Яка користь людині з усіх її праць, над чим працює вона під сонцем? Рід відходить і рід приходить, а земля зостається навек. Сходить сонце й заходить сонце, і на місце своє поспішає, щоб знову зійти; Біжить на південь, кружеляє на північ, кружеляє в бігу своєму вітер, і на круги свої повертається вітер; Біжать усі ріки в море, – а море не переповниться, До місця, куди всі ріки біжать, – Туди вони всі продовжують бігти; Все – марудність сама, і ніхто розповісти не вміє, – Дивляться, не наситяться очі, слухають, не переповняться вуха.

2. Для всього свій час, і час кожній справі під небесами: Час родитись і час померати, Час садити і час виривати посаджене, Час убивати і час гоїти рани, Час руйнувати і час мурувати, Час плакати і час сміятись, Час ридати і час танцювати, Час розкидати каміння і час скласти каміння, Час обіймати і час уникати обіймів, Час шукати і час дати загубитись, Час зберігати і час витратити, Час краяти і час зшивати, Час мовчати і час говорити, Час любити і час ненавидіти, Є час для війни і час для миру Туди вони всі продовжують бігти; Все – марудність сама, і ніхто розповісти не вміє, – Дивляться, не наситяться очі, слухають, не переповняться вуха.

3. Для всього свій час, і час кожній справі під небесами: Час родитись і час померати, Час садити і час виривати посаджене, Час убивати і час гоїти рани, Час руйнувати і час мурувати, Час плакати і час сміятись, Час ридати і час танцювати, Час розкидати каміння і час скласти каміння, Час обіймати і час уникати обіймів, Час шукати і час дати загубитись, Час зберігати і час витратити, Час краяти і час зшивати, Час мовчати і час говорити, Час любити і час ненавидіти, Є час для війни і час для миру

Література:

1. Дудик П. Стилістика української мови: [підручник] / П. Дудик – К.: ВЦ "Академія", 2005. – 368с.

2. Кравець Л. В. Стилістика української мови. Практикум: [навч. посіб. / За ред. Л. І. Мацько] / Л. В. Кравець – К.: Вища шк., 2004. – 199с.

3. Кононенко В. Символи української мови / В. Кононенко – Івано-Франківськ: Плай, 1996.

4. Мацько Л. І. та ін. Стилістика української мови: [підручник] / Л. І. Мацько, О. М. Сидоренко, О. М. Мацько; За ред. Л. І. Мацько. – К.: Вища шк., 2003. – 462с.

5. Пономарів О. Стилістика сучасної української мови: [підручник] / О. Пономарів Тернопіль.: Навчальна книга: Богдан, 2000. – 248с.

Тема. Стилі української мови

Дайте відповіді на такі питання:

1. Принципи, критерії класифікації та жанрової диференціації функціональних стилів.
2. Офіційно-діловий стиль. Системність стилю. Підстилі. Жанри. Коротка історична довідка формування стилю
3. Науковий стиль. Підстилі. Сфера використання. Основні мовні засоби.
4. Художній стиль. Провідне значення стилю у розвитку української літературної мови та формуванні її норм.
5. Публіцистичний стиль. Взаємодія художнього та публіцистичного стилю.
6. Конфесійний стиль мови і мовлення.
7. Епістолярний стиль мови і мовлення

Виконайте завдання:

1. Прочитати подані тексти. Визначити, до якого стилю належить кожен із них. Відповідь обґрунтувати. Назвати найголовніші ознаки стилів.

А. Історичне оповідання (новела, художній нарис) – це твір, написаний письменником про події, що відбувалися до його народження... Найхарактерніший тип історичного оповідання, так зване життє – художньо написана біографія чи святого, чи іншого історичного діяча, котрого також причислено до лику святих. Життє як художня форма витворилася ще в часи Київської Русі, а з авторів, котрі культивували цей піджанр, треба назвати знаменитого Нестора - літописця ... (В. Шевчук).

Б. Граматична категорія — це інтегральна одиниця, яка обіймає єдиним граматичним значенням декілька взаємопротиставлених і формально виражених родових значень. Так, протиставлення значень «теперішнє» – «минуле» – «майбутнє», – закріплене в певному наборі матеріально виражених афіксів, утворює категорію, а відповідно й парадигму часу. Розрізняють два типи категоріальних парадигм. Перший тип – це парадигми, в яких морфеми є носіями сем, об'єднаних родовим категоріальним значенням. У слов'янських мовах, і в українській, зокрема, – це, наприклад, парадигми особи, часу, способу, стану, частково роду та ін. ... До другого типу парадигм можуть бути віднесені парадигми відмінка, роду й числа прикметника (3 підручника).

В. Поміж широкою синьою биндою Дніпра та юрбою зелених гір побігла з Канева триверстова дорога до Шевченкової могили. Інколи в'ється дорога понад самим Дніпром, і тоді зачудоване око далеко засягає по блакитнім просторі діда Славути, що своїми легенькими хвилями пеститься з білим пісочком полтавського берега. На погожій небосклоні виткнулась Княжа гора, ближче, на Чернечій горі, де похований Шевченко, на самому вершечку зарябіли дощані штахетики.

Межі Шевченковою горою та Лисою, що таки зараз здіймається з правого боку, – вуличка... (М. Коцюбинський).

Г. Спеціалізована школа № 20

ДОВІДКА 17.05.2008 № 53 м. Київ Сергієнку Івану Олександровичу в тому, що він працює вчителем французької мови. Його посадовий оклад 3000 грн. на місяць. Видано для подання за місцем вимоги.

Директор школи (підпис) О.Д. Руденко

Секретар (підпис) М.Я. Христюк

Г. Культура мовлення — це духовне обличчя людини, що свідчить про загальний розвиток особистості, про ступінь прилучення її до духовних багатств рідного народу й надбань людства... Культура мовлення тісно пов'язана з культурою мислення. Якщо людина ясно, логічно мислить, то й мовлення в неї ясне, логічне. І навпаки, якщо в людини немає думок, якщо вона говорить про те, чого не розуміє або не знає, то й мовлення в неї плутане, беззмістовне, захарашчене зайвими словами, непотрібними красивостями. Мовлення тоді гарне, коли воно якнайповніше і якнайточніше передає думки чи малює образи й легко сприймається, зрозуміле. Грамотне багате мовлення – не тільки ефективний засіб передавання й сприйняття думок та образів. Це вияв поваги до людей, з якими спілкуєшся, до народу, який створив цю мову (3 журналу)

2. З'ясувати, в якому стилі можна використати наведені слова і сполучення слів.

1. Гарнесенький, мій любий, великуватий, геть від мене, таке говорить, впав мені в око, точнісінький. 2. Параграф, донесення протокол, доводжу до Вашого відома, затверджено, генеральний директор. 3. Генерація, толерантний, інтегральний, консиліум, доктрина, консенсус, президія.

3. Поділіть стилістично марковані слова на групи: а) публіцистична лексика; б) ділова лексика; в) наукова лексика. Запишіть та проаналізуйте їх.

Доза, пропорційний, животворящий, дисиміляція, уповноважений, довідка, гіпотеза, комісія, видатний, наказ, довкілля, тара, завод- 22 постачальник, постановити, вельмишановний, інтеграл, невмирущий, утвердження, антиоксидант, вегетаріанець, методологія, ухвалити, деривація, трудитися, просвітник, сталінщина, управлінці, громадськість, директива, заходи, акредитація, функція, заслухати, авангард, інваріант, самодержавний, ратифікація, свавілля, життєдайний, рапорт, абсолютизм, синтез, діагностика.

4. Пояснити значення та сферу вживання наведених слів іншомовного походження. Визначити, за якою галуззю знань закріплене кожне слово.

Авангард, авізо, адаптація, азимут, апеляція, бум, газель, геноцид, гіменей, декаданс, деривація, доктрина, еволюціонувати, експропріація, інвектива, нотабене(а), матриця, офсайд, протеже, рубікон, трансатлантичний, феєрія, фальстарт, шагрень, яшма.

5. Розмежувати словесні штампи мови засобів інформації і канцеляризми.

Творча співпраця, чорне золото, приділити особливу увагу, набути широкого розмаху, ужити термінових заходів, прийняття документів до виконання, висвітлити цілий комплекс проблем, відбувся предметний обмін думками, реалізація завдань, люди в білих халатах, активна підтримка громадськості викликає занепокоєння, контроль за виконанням завдань покласти на..., робить вагомий внесок, приділяти найсерйознішу увагу.

7. Прочитайте уривок з наукової статті. Проаналізуйте лексичні, граматичні засоби, використані для характеристики наукового мовлення українського письменника.

Мовний світ Івана Франка, космічно великий і серед розмаїття інших мовних світів неповторний, подивлятиме ще не одне покоління дослідників, яким судилося відкривати й пізнавати поки що лише окремі острівці в океані Франкового мовного буття. Цей світ є витвором титанічної роботи мозку, великої сили духу, чистоти серця, всеохопної сердечної любові до рідного. У мовному світі Митця – реалізація ментального лексикону і просвітлений слововжиток, активність свідомого/підсвідомого і великомасштабна стратегія духу, вільна гра великого інтелекту, загострення інтелектуального зору і монументальна просвітленість... Генетичною здатністю та великим талантом Франка було слухати – і чути, «слухати» навіть те, що бачить око, і «чути» його, перепускаючи через своє «я», сприймаючи «розумом серця», вкарбовуючи в пам'ять (О. Сербенська).

7. Визначити, до якого функціонального стилю належать подані стійкі словосполучення, чи можна їх замінити (як саме?) окремим словом або іншим словосполученням (виконуючи вправу, використовуйте відповідну додаткову літературу).

І. Мати аудієнцію, віддати наказ, провести реорганізацію, піддати розгромові, нанести візит, покласти відповідальність, сформувати кабінет, завершити роботу, мати зустріч, покласти край, застосувати санкції, заявити протест, виявити опір, прийняти резолюцію, мати ділові зустрічі. ІІ. Інфаркт міокарда, базедова хвороба, внутрішня секреція, запалення легенів, маніакально – депресивний психоз, обмін речовин, переливання крові, порок серця, антисептичні засоби, аскорбінова кислота, астма бронхіальна, біла гарячка, блискуча (брильянтова зелень), варикозне розширення вен, вітряна віспа, інкубаційний період, ведмежі вушка, хлористий натрій, родима пляма.

Література:

1. Бабич Н. Д. Практична стилістика і культура української мови: [навч. посібник] / Н. Д. Бабич – Львів, 2003. – 432с.
2. Дудик П. Стилістика української мови: [підручник] / П. Дудик – К: ВЦ "Академія", 2005. – 368с.
3. Кравець Л. В. Стилістика української мови. Практикум: [навч. посіб. / За ред. Л. І. Мацько] / Л. В. Кравець – К. Вища шк., 2004. – 199с.
4. Мацько Л. І. та ін. Стилістика української мови: [підручник] / Л. І. Мацько, О. М. Сидоренко, О. М. Мацько; За ред. Л. І. Мацько. – К.: Вища шк., 2003. – 462с.
5. Пономарів О. Стилістика сучасної української мови: [підручник] / О. Пономарів – Тернопіль.: Навчальна книга: Богдан, 2000. – 248с.

Критерии оценки контрольной работы

Оцінка «*відмінно*» ставиться, якщо при відповіді на питання студент: – володіє стилістичною термінологією, не допускає помилок у термінології; – змістовно, науково та граматично правильно висловлює свої думки; – повно розкриває зміст питання, виявляючи при цьому глибокі знання предмета.

Оцінка «*добре*» ставиться, якщо студент: – володіє стилістичною термінологією і не допускає помилок у її застосуванні; – змістовно, науково та граматично правильно висловлює свої думки; – виявляє знання і розуміння основних теоретичних положень, але розкриває їх на недостатньо глибокому рівні та допускає незначні помилки з фундаментальних основ дисципліни. Оцінка «*задовільно*» ставиться, якщо студент: – виявляє недостатні знання спеціальної термінології; – має небагатий словниковий запас; – не може змістовно, грамотно висловлювати свої думки з питання; – виявляє певні знання і розуміння основних теоретичних положень, але

допускає істотні помилки, що не свідчать про засвоєння теоретичного матеріалу; – допускає мовленнєві помилки.

Оцінка «незадовільно» виставляється студентіві, якщо: – відповідь під час відтворення основного матеріалу за програмою поверхова, фрагментарна, що свідчить про відсутність початкових уявлень про предмет навчання; – відтворює відповідь на питання неповно, непослідовно; – не володіє фаховою термінологією; – словниковий запас дає змогу викласти думки тільки на елементарному рівні; – допускає багато мовленнєвих помилок

Тематика сообщений и рефератов по дисциплине
Стилистика и культура речи родного языка

1. Імена та прізвища (різні за походженням), особливості їх відмінювання.
2. Стилистичні особливості форм числа іменників.
3. Рід відмінюваних та невідмінюваних іменників.
4. Рід та особливості вживання назв осіб за професією, посадою, званням.
5. Кличний відмінок іменників. Звертання, що складаються з кількох лексем.
6. Закінчення іменників чоловічого роду II відміни у родовому відмінку однини.
7. Синонімія прийменникових конструкцій.
8. Особливості вживання сполучників у юридичній документації та науковому стилі.
9. Функціонування числівників і займенників у текстах офіційно-ділового та наукового стилів.
10. Морфологічні норми сучасної української літературної мови: дієслово й незмінні частини мови. Особливість використання дієприкметникових та дієприслівникових зворотів у професійно мовленні.
11. Особливість використання часових форм дієслова в офіційно-діловому та науковому мовленні.
12. Особливості перекладу форм дієприкметника та дієприслівника з російської мови на українську.
13. Морфологічні норми в діловій документації.
14. Особливості використання узгальнювальної та дистрибутивної форми однини в науковому та офіційно-діловому стилях.
15. Особливості вживання однинних іменників у формі множини в офіційно-діловому та науковому мовленні

Критерии оценки.

Оценка «отлично» ставится, если выполнены все требования к написанию и защите реферата: обозначена проблема и обоснована ее актуальность, сделан краткий анализ различных точек зрения на рассматриваемую проблему и логично изложена собственная позиция, сформулированы выводы, тема раскрыта полностью, выдержан объем, соблюдены требования к внешнему оформлению, даны правильные ответы на дополнительные вопросы.

Оценка «хорошо» – основные требования к реферату и его защите выполнены, но при этом допущены недочеты. В частности, имеются неточности в изложении материала; отсутствует логическая последовательность в суждениях; не выдержан объем реферата; имеются упущения в оформлении; на дополнительные вопросы при защите даны неполные ответы.

Оценка «удовлетворительно» – имеются существенные отступления от требований к реферированию. В частности: тема освещена лишь частично; допущены фактические ошибки в содержании реферата или при ответе на дополнительные вопросы; во время защиты отсутствует вывод.

Оценка «неудовлетворительно» – тема реферата не раскрыта, обнаруживается существенное непонимание проблем, соблюдены требования к внешнему оформлению, даны правильные ответы на дополнительные вопросы.

Составитель _____ А.А.Дубик

«_____» _____ 2019

